Belgisch Staatsblad d.d. 30-09-2026
http://www.emis.vito.be
emis

WAALSE OVERHEIDSDIENST

[C − 2026/007079]

24 SEPTEMBER 2026. — Ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 31 maart 2025 tot wijziging van het ministerieel besluit van 29 juni 2023 tot wijziging van het ministerieel besluit van 27 mei 2019 tot uitvoering van het besluit van de Waalse Regering van 4 april 2019 tot invoering van een premieregeling voor de uitvoering van een audit, van de rapporten over de opvolging van de werken ervan en van de investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning, tot wijziging van het ministerieel besluit van 27 mei 2019 tot uitvoering van het besluit van de Waalse Regering van 4 april 2019 tot invoering van een premieregeling voor de uitvoering van een audit en van de investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning, tot opheffing ervan op 30 september 2026

De Minister van Energie en Huisvesting,

Gelet op het Waalse Wetboek van Duurzaam Wonen, artikel 14, laatst gewijzigd bij het decreet van 28 september 2023 en artikel 29, laatst gewijzigd bij het decreet van 28 september 2023;

Gelet op het besluit van de Waalse Regering van 4 april 2019 tot invoering van een premieregeling voor de uitvoering van een audit en van de investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning; de artikelen 6, § 4, en 7, § 1

Gelet op het ministerieel besluit van 31 maart 2025 tot wijziging van het ministerieel besluit van 29 juni 2023 tot wijziging van het ministerieel besluit van 27 mei 2019 tot uitvoering van het besluit van de Waalse Regering van 4 april 2019 tot invoering van een premieregeling voor de uitvoering van een audit, van de rapporten over de opvolging van de werken ervan en van de investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning, tot wijziging van het ministerieel besluit van 27 mei 2019 tot uitvoering van het besluit van de Waalse Regering van 4 april 2019 tot invoering van een premieregeling voor de uitvoering van een audit en van de investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning en tot opheffing ervan op 30 september 2026;

Gelet op het advies van de Inspecteur van financiën, gegeven op 9 juli 2026;

Gelet op de instemming van de Minister van Begroting, gegeven op 18 augustus 2026 ;

Gelet op het rapport van 2 juli 2026 opgesteld overeenkomstig artikel 3, 2°, van het decreet van 11 april 2014 houdende uitvoering van de resoluties van de Vrouwenconferentie van de Verenigde Naties die in september 1995 in Peking heeft plaatsgehad en tot integratie van de genderdimensie in het geheel van de gewestelijke beleidslijnen;

Gelet op het advies van de Raad van State nr 79.974/17, gegeven op 16 september 2026, overeenkomstig artikel 84, § 1, lid 1, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op het ministerieel besluit van 27 mei 2019 tot uitvoering van het besluit van de Waalse Regering van 4 april 2019 tot invoering van een premieregeling voor de uitvoering van een audit, van de rapporten over de opvolging van de werken ervan en van de investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning

Gelet op de complexiteit en onduidelijkheid die het gevolg zijn van het naast elkaar bestaan van verschillende steunregelingen en premies voor het uitvoeren van werkzaamheden, energiebesparende investeringen en woningrenovatie, in het bijzonder :

1) de zogenaamde "Woonpremies", die zowel betrekking hebben op de "2019-regeling" dat voortvloeit uit het besluit van de Waalse Regering van 4 april 2019 tot invoering van een premieregeling voor het uitvoeren van een audit, en de "2023-regeling" die voortvloeit uit het besluit van de Waalse Regering van 29 juni 2023 tot wijziging van het besluit van de Waalse Regering van 4 april 2019 tot invoering van een premieregeling voor de uitvoering van een audit, van de rapporten over de opvolging van de werken ervan en van de investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van de woningen;

2) de Tijdelijke premies - Verwarmings- of warmwatertoestellen als gevolg van het besluit van de Waalse Regering van 12 mei 2022 tot invoering van een steunregeling voor de verwezenlijking van investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning;

3) de Dakpremies en de klein werken zonder audit als gevolg van het besluit van de Waalse Regering van 12 mei 2022 tot invoering van een steunregeling voor de verwezenlijking van investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning;

Overwegende dat het besluit van de Waalse Regering van 29 juni 2023 tot wijziging van het besluit van de Waalse Regering van 4 april 2019 tot invoering van een premieregeling voor de uitvoering van een audit, van de rapporten over de opvolging van de werken ervan en van de investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van de woningen, alsook het Ministerieel besluit van 29 juni 2023 tot wijziging van het ministerieel besluit van 27 mei 2019 houdende uitvoering van het besluit van de Waalse Regering van 4 april 2019 tot invoering van een premieregeling voor de uitvoering van een audit, van de rapporten over de opvolging van de werken ervan en van de investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning hebben met name en respectievelijk het plafond van het bedrag van de toegekende premies verhoogd van zeventig procent naar negentig procent en de basisbedragen van de premies met ongeveer veertig procent verhoogd;

Overwegende dat het besluit van de Waalse Regering van 29 juni 2023 tot wijziging van het besluit van de Waalse Regering van 12 mei 2022 tot invoering van een steunregeling voor de verwezenlijking van investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning, met name het plafond voor het bedrag van de toegekende premies heeft verhoogd van zeventig procent tot negentig procent en de basisbedragen van de premies met ongeveer veertig procent heeft verhoogd;

Overwegende dat deze verhogingen hebben geleid tot budgettaire ontsporingen, aangezien de begrotingsbehoeften bijna zijn verviervoudigd, van 54 miljoen euro in 2022 tot naar schatting 193 miljoen euro in 2025;

Overwegende bovendien dat op 31 december 2024, de Waalse administratie meldt dat de voorraad reeds ingediende maar nog te behandelen premieaanvragen een geschat bedrag van 181 miljoen euro vertegenwoordigt;

Overwegende ook de Lange Termijn Renovatie Strategie (LTRS) opgesteld door het Waals Gewest om te voldoen aan de vereisten van de Richtlijn Energie Efficiëntie 2012/27/EU (art 4) en de Richtlijn Energieprestatie van de Gebouwen 2018/844/EU (art 2*bis*), waarvan de Waalse Regering kennis heeft genomen op 12 november 2020;

Overwegende dat deze strategie stelt dat het bereiken van de doelstellingen om het Waalse gebouwenbestand koolstofvrij te maken tegen 2050 de grondige energierenovatie van 99% van de eengezinswoningen zal vereisen, wat een energierenovatiesnelheid van ongeveer 3% per jaar impliceert over de hele periode 2020/2050;

Overwegende dat ondanks de budgettaire ontsporing het huidige jaarlijkse percentage van grote renovaties geschat wordt op slechts 1% op basis van de statistieken over de stedenbouwkundige vergunningen;

Overwegende bijgevolg dat de premieregelingen die tot 13 februari 2025 van kracht waren, naast het veroorzaken van een aanzienlijke budgettaire ontsporing, inefficiënt waren en geen duurzame financiering van het Waalse renovatiebeleid mogelijk maakten in het licht van de doelstellingen die het zichzelf heeft gesteld, evenals de doelstellingen die voortvloeien uit de Europese richtlijnen;

Overwegende dat op grond van deze alarmerende feiten de Minister van Energie en Huisvesting gevraagd heeft om een gezamenlijke analyse door de administratie en het "Centre d'Etudes en Habitat Durable" (Centrum voor Studies over Duurzaam Wonen) te laten uitvoeren om manieren voor te stellen om de budgettaire ontsporing nauwkeuriger te becijferen en verschillende scenario's voor te stellen om de ontsporing in te dijken;

Overwegende dat hieruit bleek dat het handhaven van de "verwarmingspremie" op het vlak van energie-efficiëntie niet relevant was zolang de bouwschil niet correct is geïsoleerd, en dat de premie voor "kleine werken" een weinig significante impact zou hebben op de renovatiewerkzaamheden;

Overwegende het scenario van het Centre d'Etudes en Habitat Durable dat gericht is op:

- de verlaging van de basisbedragen van de premies met 60% ten opzichte van de bedragen die voortvloeien uit de hervorming van 2023;

Belgisch Staatsblad d.d. 30-09-2026
http://www.emis.vito.be
emis

- de verlaging van het plafond van het premiebedrag van 90% naar 70% van het investeringsbedrag voor de inkomenscategorieën R1 en R2, en naar 50% voor de inkomenscategorieën R3 en R4;

- het plafonneren van de huishoudens die in aanmerking komen voor de premies tot de inkomenscategorie R4;

- de invoering van een afwijking van de verplichting om een audit uit te voeren voor dakwerken en thermische isolatiewerkzaamheden op het dak of de zolder;

- de afschaffing van het beginsel van verbonden werken;

- de opheffing van de regeling "kleine werken zonder audit";

- de opheffing van de "verwarmingspremies";

Overwegende dat de Waalse Regering, gelet op het voorgaande, de steun- en premieregelingen grondig wenst te hervormen om ze budgettair houdbaar te maken en tegelijk de doeltreffendheid ervan te verbeteren, en dat daartoe een algemene hervorming zal moeten worden doorgevoerd;

Overwegende dat de Regering het, in afwachting van de goedkeuring van een nieuwe globale regeling, noodzakelijk heeft geacht om bij besluit van de Waalse Regering van 31 mars 2025 een tijdelijke regeling in te voeren die bedoeld is om de overheidsuitgaven opnieuw op een duurzaam budgettair traject te brengen, met behoud van het nastreven van de energierenovatiedoelstellingen;

Overwegende dat de Regering, gelet op de aanhoudende verslechtering van de budgettaire ontsporing, de effecten van deze tijdelijke regeling wilde laten ingaan vanaf 14 februari 2025, de datum van de goedkeuring ervan in eerste lezing, en daartoe heeft voorzien in een overgangsregeling om rekening te houden met de situatie van personen die vóór die datum al investeringen hadden gedaan;

Overwegende dat de afdeling wetgeving van de Raad van State in haar advies nr. 77.495/4 van 17 maart 2025 noch de noodzaak van het optreden van de regering, noch het beginsel van de tijdelijke regeling die was aangenomen om de vastgestelde begrotingsoverschrijding aan te pakken, ter discussie heeft gesteld;

Dat zij er echter aan herinnert dat de personen die vóór 14 februari 2025 een premieaanvraag hebben ingediend, onderworpen blijven aan de eerdere regeling en uitdrukkelijk toegeeft dat de personen die vóór die datum enkel voorbereidende stappen hebben ondernomen of de uitvoering van investeringen hebben overwogen, in principe geen enkel verworven recht hebben op het behoud van de eerdere regeling;

Dat zij daarentegen van mening is dat de personen die vóór 14 februari 2025 zijn begonnen met de uitvoering van in aanmerking komende investeringen en kunnen aantonen dat zij vóór die datum contractuele en financiële verbintenissen zijn aangegaan, redelijkerwijs mochten geloven dat zij zouden genieten van de toen geldende premieregeling en dat hun legitiem vertrouwen in die mate bescherming verdient;

Dat de afdeling Wetgeving in dit opzicht van oordeel was dat twee elementen van de overgangsregeling niet toelaatbaar waren:

- enerzijds de eis van een voorschot dat ten minste twintig procent van het investeringsbedrag vertegenwoordigt, wat als onevenredig werd beoordeeld omdat het situaties uitsloot die gekenmerkt werden door een reële financiële verbintenis zonder aan deze drempel te voldoen;

- anderzijds de verplichting om vóór 28 februari 2025 een volledige aanvraag in te dienen, wat een bijzonder korte termijn is die bovendien verstreek nog vóór de bekendmaking van het besluit in het *Belgisch Staatsblad*;

Dat zij daarenboven de argumenten ontleend aan het frauderisico heeft gerelativeerd en heeft gewezen op het ontbreken van een beoordeling van de budgettaire impact van de overgangsregeling;

Overwegende dat, ondanks de versterking van de motivering voorafgaand aan de definitieve goedkeuring van het besluit van de Waalse Regering van 31 maart 2025, dit besluit het voorwerp heeft uitgemaakt van drie beroepen tot nietigverklaring;

Overwegende dat de Eerste Auditeur van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, in zijn verslagen nrs. 244.992/VI-23.366, 245.001/VI-23.370 en 245.051/VI-23.375, in hoofdzaak instemt met de opmerkingen van de afdeling Wetgeving;

Dat hij met name oordeelt dat de eis van de betaling van een voorschot van twintig procent binnen een termijn van ongeveer twaalf uur een ongerechtvaardigde ongelijkheid in behandeling creëert tussen de personen die hun aanvraag vóór 14 februari 2025 hebben ingediend en de personen die, hoewel zij al een aannemingsovereenkomst hadden gesloten, redelijkerwijs niet aan deze nieuwe voorwaarde konden voldoen vóór zij er kennis van hadden;

Dat hij er tevens op wijst dat de overeenkomst tot stand komt louter door de uitwisseling van de instemmingen en dat er geen betaling of aanvang van de uitvoering vereist is om de contractuele verplichtingen te doen ontstaan;

Dat hij om deze redenen voorstelt het besluit van de Waalse Regering van 31 maart 2025 nietig te verklaren;

Overwegende echter dat deze beroepen noch het principe zelf van de tijdelijke regeling, noch de noodzaak van de budgettaire doelstelling die erdoor wordt nagestreefd, in twijfel trekken, aangezien de convergerende kritieken van de afdeling Wetgeving en van de Eerste Auditeur in hoofdzaak betrekking hebben op de modaliteiten van de overgangsregeling;

Overwegende dat de budgettaire ontsporing van de regelingen die van toepassing waren vóór 14 februari 2025 vandaag de dag nog groter blijkt te zijn dan de ontsporing die werd vastgesteld bij de goedkeuring van het besluit van de Waalse Regering van 31 maart 2025, waarbij de geschatte kosten van de verbintenissen op 31 mei 2026 inmiddels bijna 692 miljoen euro bereiken;

Belgisch Staatsblad d.d. 30-09-2026
http://www.emis.vito.be
emis

Overwegende dat het proces voor de goedkeuring van de nieuwe globale regeling, die bedoeld is om zowel de eerdere regelingen als de tijdelijke regeling te vervangen, lopende is en dat de inwerkingtreding ervan gepland is op 1 oktober 2026;

Dat een nietigverklaring van het besluit van de Waalse Regering van 31 maart 2025 tot gevolg zou hebben dat niet alleen de bekritiseerde overgangsbepalingen verdwijnen, maar ook de tijdelijke regeling zelf, waarvan de noodzaak en de modaliteiten nochtans niet in twijfel worden getrokken;

Dat een dergelijke nietigverklaring tot gevolg zou hebben dat de regelingen die van toepassing waren vóór 14 februari 2025 opnieuw zouden herleven, aangezien de nietigverklaring van het besluit het verdwijnen van de opheffing van de oude regelingen met zich mee zou brengen, en dit tot de inwerkingtreding van de nieuwe globale regeling gepland op 1 oktober 2026, wat ernstige budgettaire gevolgen zou hebben en zou leiden tot het gelijktijdig bestaan van de oude regelingen en de nieuwe regeling op de datum van inwerkingtreding van de hervorming;

Dat het derhalve, met het oog op rechtszekerheid, de continuïteit van de openbare dienstverlening en goed bestuur, wenselijk is een nieuw besluit vast te stellen dat uitsluitend tot doel heeft tegemoet te komen aan de kritiek die op de overgangsregeling is geuit, en tegelijkertijd de tijdelijke regeling te handhaven die bij het besluit van de Waalse Regering van 31 maart 2025 is ingevoerd;

Overwegende dat de Regering is overgegaan tot een herbeoordeling van de overgangsregeling in het licht van de opmerkingen geformuleerd door de afdeling Wetgeving en van de verslagen van de Eerste Auditeur, om tegemoet te komen aan de geuite kritieken zonder de tijdelijke regeling in twijfel te trekken, waarvan de noodzaak onverminderd gerechtvaardigd blijft in het licht van de nagestreefde doelstellingen van budgettaire beheersing;

Overwegende dat uit het advies nr. 77.495/4 van de afdeling Wetgeving blijkt dat zij een onderscheid maakt tussen de personen die enkel "stappen hebben gezet met het oog op de uitvoering van in aanmerking komende investeringen", die over geen enkel verworven recht op het behoud van de eerdere regeling beschikken, en de personen die "vóór 14 februari 2025 zijn begonnen met de uitvoering van in aanmerking komende investeringen" en kunnen aantonen dat zij "vóór 14 februari 2025 contractuele (en dus financiële) verbintenissen zijn aangegaan", die er redelijkerwijs op mochten vertrouwen dat zij de door die regeling voorziene steun zouden genieten;

Overwegende dat het eveneens passend is om tegemoet te komen aan de tweede grote kritiek die zowel door de afdeling Wetgeving als door de Eerste Auditeur is geformuleerd;

Dat dit besluit derhalve voorziet in een nieuwe termijn voor het indienen van de aanvragen, die ingaat vanaf de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*, ten einde de effectiviteit van de overgangsregeling te waarborgen en de vereisten van de rechtszekerheid volledig te eerbiedigen;

Dat het behoud van de regeling die van toepassing was vóór 14 februari 2025 nochtans niet kan worden opgevat als een louter letterlijke toepassing van de toen geldende bepalingen, aangezien bepaalde gerichte aanpassingen noodzakelijk zijn geworden door de tijd die is verstreken sinds de inwerkingtreding van de tijdelijke regeling, om de betrokken aanvragers de mogelijkheid te bieden effectief van de overgangsregeling te genieten; Dat de bepalingen van hoofdstuk II er precies toe strekken deze aanpassingen aan te brengen, beperkt tot wat strikt noodzakelijk is om het nuttig effect van de overgangsregeling te vrijwaren;

Overwegende dat de situatie van huishoudens die tot de vroegere inkomenscategorie R5 behoren, een afzonderlijke beoordeling vereist; dat, in tegenstelling tot de overgangsregeling, de afschaffing van hun subsidiabiliteit geen aanleiding heeft gegeven tot opmerkingen van de afdeling Wetgeving; dat alleen de Eerste Auditeur van de afdeling bestuursrechtspraak van mening is dat de begrotingsbesparing die deze maatregel oplevert onvoldoende zou zijn om de handhaving ervan te rechtvaardigen en dat de voorkeur had moeten worden gegeven aan een plafonnering van de steun;

Dat de Regering deze beoordeling niet kan volgen; dat de door de hervorming nagestreefde doelstelling van budgettaire beheersing moet worden beoordeeld in het licht van alle maatregelen waaruit de tijdelijke regeling bestaat en niet afzonderlijk; dat het de cumulatie van deze verschillende maatregelen is die het mogelijk maakt het nagestreefde budgettaire evenwicht te bereiken; dat het afzien van de besparing die voortvloeit uit de afschaffing van de tussenkomst ten voordele van de huishoudens die onder de voormalige categorie R5 vallen, noodzakelijkerwijs zou inhouden dat een gelijkwaardige inspanning wordt afgewenteld op de lagere inkomenscategorieën of dat de globale doelstelling van financiële duurzaamheid in het gedrang wordt gebracht;

Dat het aldus gemaakte verschil in behandeling berust op een objectief criterium, te weten het inkomensniveau van het huishouden; dat het een legitiem doel nastreeft van beheersing van de overheidsfinanciën en van concentratie van de steun op de huishoudens wiens behoefte aan ondersteuning het grootst is; dat het geen onevenredige gevolgen heeft, aangezien de betrokken huishoudens overigens beschikken over andere mechanismen ter ondersteuning van de energierenovatie en de hervorming de tussenkomsten ten voordele van de meest bescheiden inkomenscategorieën behoudt; dat er derhalve een redelijke verhouding van evenredigheid bestaat tussen de gekozen middelen en het nagestreefde doel;

Overwegende ten slotte dat dit besluit uitsluitend tot doel heeft de tijdelijke regeling veilig te stellen door de modaliteiten van de overgangsregeling waarnaar de Raad van State heeft verwezen, te corrigeren;

Overwegende dat zowel de afdeling Wetgeving als de Eerste Auditeur van de afdeling Bestuursrechtspraak van mening waren dat de bepalingen met betrekking tot de Renopack niet onder de bevoegdheid van dit besluit vielen, maar moesten worden aangenomen in de reglementen die de betrokken kredietmechanismen organiseren; dat de Regering rekening wenst te houden met deze opmerking; dat dit besluit derhalve de bekritiseerde bepalingen opheft en geen bepalingen meer bevat met betrekking tot de Renopack, welke in voorkomend geval het voorwerp zullen uitmaken van een afzonderlijk normatief instrument.

Dat het, om de continuïteit van deze tijdelijke regeling te waarborgen en de gevolgen van een eventuele nietigverklaring van het besluit van de Waalse Regering van 31 maart 2025 te voorkomen, wenselijk is om aan dit besluit terugwerkende kracht te verlenen vanaf de datum van inwerkingtreding ervan;

Belgisch Staatsblad d.d. 30-09-2026
http://www.emis.vito.be
emis

Dat deze terugwerkende kracht gunstig is voor de burgers, aangezien zij een nieuwe termijn opent om aanspraak te maken op de overgangsregeling, de toegangsvoorwaarden daarvoor verruimt en geen afbreuk doet aan de verworven rechten van de begunstigden van de tijdelijke regeling, noch aan het beginsel van rechtszekerheid,

Besluit:

Artikel 1. Artikel 35 van het ministerieel besluit van 31 maart 2025 tot wijziging van het ministerieel besluit van 29 juni 2023 tot wijziging van het ministerieel besluit van 27 mei 2019 tot uitvoering van het besluit van de Waalse Regering van 4 april 2019 tot invoering van een premieregeling voor de uitvoering van een audit, van de rapporten over de opvolging van de werken ervan en van de investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning, tot wijziging van het ministerieel besluit van 27 mei 2019 tot uitvoering van het besluit van de Waalse Regering van 4 april 2019 tot invoering van een premieregeling voor de uitvoering van een audit en van de investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning, tot opheffing ervan op 30 september 2026, wordt opgeheven.

Art. 2. In artikel 36 van hetzelfde besluit vallen de premieaanvragen ingediend overeenkomstig artikel 8, § 2, van het besluit van de Waalse Regering van 31 maart 2025 tot wijziging van het besluit van de Waalse Regering van 29 juni 2023 tot wijziging van het besluit van de Waalse Regering van 4 april 2019 tot invoering van een premieregeling voor de uitvoering van een audit en van de investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning, tot wijziging van het besluit van de Waalse Regering van 4 april 2019 tot invoering van een premieregeling voor de uitvoering van een audit en van de investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning, tot opheffing ervan op 30 september 2026 en tot opheffing van het besluit van de Waalse Regering van 12 mei 2022 tot invoering van een steunregeling voor de verwezenlijking van investeringen tot bevordering van energiebesparing en van de renovatie van een woning de premiebedragen van toepassing op 13 februari 2025.

Art. 3. Dit besluit heeft uitwerking op 14 februari 2025.

Namen, 24 september 2026.

C. NEVEN

Belgisch Staatsblad d.d. 30-09-2026
http://www.emis.vito.be
emis